

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет ветеринарної
медицини та біотехнологій ім. С.З. Гжицького
Факультет механіки, енергетики та інформаційних технологій
Кафедра права

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньо-професійної програми
«Агроінженерія»
другого (магістерського) рівня вищої
освіти: к.т.н., доцент

_____ Андрій ШАРИБУРА

СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ЗАКОНОДАВСТВО І ПРАВО В АПК»

освітньо-професійна програма «Агроінженерія»
спеціальність Н7 «Агроінженерія»
другий (магістерський) рівень вищої освіти

ВИКЛАДАЧ

ОЛІЩУК ПЕТРО ОЛЕГОВИЧ

E-mail: petrool@ukr.net

Google Scholar <https://scholar.google.com/>

Scopus <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId>

ORCID <https://orcid.org/0000-0002-4392-0654>

Телефон +380676014765 (Viber, WhatsApp, Telegram)

Доцент кафедри права Львівського національного ветеринарного університету та біотехнологій імені С.З. Гжицького, кандидат економічних наук. Викладач з понад 15-річним досвідом, автор та співавтор понад 50 наукових статей, 1 – навчального посібника, 1 монографії та понад 25 навчально-методичних розробок.

Читає курс: *Правознавство, Законодавство і право в АПК, Право на автомобільному транспорті.*

Сфера наукових інтересів: *правове забезпечення розвитку сільського господарства та сільських територій.*

Дисципліна «Законодавство і право в АПК» передбачає вивчення системи чинного аграрного, земельного, екологічного та природоресурсного законодавства, а також правових проблем, що виникають при утворенні, діяльності та припиненні суб'єктів господарювання в АПК, визначення правового режиму майна цих підприємств, ознайомлення із специфікою їх управління, реформування земельних відносин, способів захисту прав селян в процесі реформування, особливостей правового режиму земель сільськогосподарського та іншого призначення. Вивчення основних проблем, пов'язаних із землекористуванням, водокористуванням, надрокористуванням, лісокористуванням, використанням атмосферного повітря, рослинного і тваринного світу. У професійному аспекті завдання навчального курсу є поширення зазначених положень на сферу аграрних, земельних та екологічних правовідносин, оскільки підготовка кваліфікованого фахівця передбачає опанування ним певних правових знань, як обов'язкову умову подальшої успішної професійної діяльності.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен:

знати – систему правового регулювання аграрних відносин, юридичного забезпечення господарської діяльності сільськогосподарських підприємств, землеволодіння та землекористування, охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання природних ресурсів, забезпечення екологічної безпеки.

вміти: - давати визначення основних категорій та понять аграрного, земельного та екологічного права; - відрізняти аграрні, земельні та екологічні правові відносини від інших відносин, що виникають в суспільному житті; - орієнтуватися у чинному аграрному, земельному та екологічному законодавстві;

- **знати** проблеми розвитку аграрного, земельного та екологічного права на сучасному етапі;

- **застосовувати** теоретичні знання і приписи нормативно-правових актів у практичній діяльності;

Навчальна дисципліна «Законодавство і право в АПК» є обов'язковою навчальною дисципліною, що належить до циклу професійної підготовки за освітньо-професійною програмою «Агроінженерія» спеціальність Н7 «Агроінженерія» другий (магістерський) рівень вищої освіти, яка викладається в обсязі 4 кредити (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS). Підсумковий контроль – залік.

Міждисциплінарні зв'язки: вивчення дисципліни «Законодавство і право в АПК» передбачає наявність систематичних та ґрунтовних знань із

суміжних курсів: охорона праці в галузі та цивільний захист, сертифікація та управління якістю продукції, управління проектами.

Вимоги до знань та умінь визначаються галузевими стандартами вищої освіти України.

Мета курсу - формування системи знань з основних положень галузей права України надасть можливість мати теоретичні знання та навички щодо пошуку відповідних нормативного – правових актів та вміти їх застосовувати у конкретних ситуаціях.

Завдання курсу навчити студентів знати і розуміти галузі права, вміти застосовувати на практиці відповідні нормативно – правові акти, формувати власну точку щодо застосування норм права у випадках, які не врегульовані законодавчими актами, використовувати свої внутрішні якості у підвищенні ефективності професійної діяльності, досліджувати недоліки законодавчого регулювання окремих положень галузей права України і формувати пропозиції щодо їх вирішення, володіти комунікативним спілкуванням із застосуванням інформаційних технологій, інтернет-ресурсів.

Формат курсу – проведення лекцій і практичних занять та консультації для кращого розуміння тем, виконання СРС, проведення наукових досліджень та опублікування їх результатів (написання статей, тез конференцій, доповідей круглих столів і семінарів).

В процесі навчання студентів проводяться лекції. При проведенні практичних занять передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як виконання індивідуального завдання та дискусія. Проведення практичного заняття ґрунтується на попередньо підготовленому методичному матеріалі – практичних заняттях, тестах для виявлення ступеня оволодіння студентами необхідними теоретичними положеннями, наборі завдань різної складності для розв’язування їх студентами на занятті.

Допускається проведення лекцій і практичних занять з використанням дистанційних методів навчання.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Правознавство» здобувачі освіти повинні засвоїти такі **програмні результати навчання**:

У результаті засвоєння окремих тем із дисципліни **«Законодавство і право в АПК»** здобувачі другого (магістерського) рівня вищої освіти набувають знання, уміння та компетентності, що відповідають вимогам ОП **«Агроінженерія»** спеціальності **Н7 «Агроінженерія»**.

Структура курсу

№ з/п	Назви тем та їх короткий зміст	Кількість годин	
		ДФЗО	ЗФЗО
1	Темка 1. Вступ. Теоретична характеристика законодавства та права в АПК Вступ до дисципліни. Загальнотеоретична характеристика системи права та системи законодавства. Система законодавства та права в АПК. Галузі та підгалузі права в АПК. Особливості законодавства в АПК.	2	1
2	Тема 2. Правовідносини в АПК Поняття, ознаки, елементи та особливості правовідносин в АПК. Підстави виникнення, зміни і припинення правовідносин в АПК. Система правовідносин в АПК. Основні видів внутрішніх правовідносин в АПК. Основні види зовнішніх правовідносин в АПК.	2	1
3	Тема 3. Суб'єкти права в АПК. Поняття суб'єктів аграрного права та їх класифікація. Особисте селянське господарство як суб'єкт господарювання. Фермерське господарство як суб'єкт господарювання. Сільськогосподарські товариства як суб'єкти господарювання. Сільськогосподарські кооперативи як суб'єкти господарювання. Державне сільськогосподарське підприємство як суб'єкт господарювання. Особливості припинення сільськогосподарських підприємств.	2	1
4	Тема 4. Юридична відповідальність в АПК. Поняття та види юридичної відповідальності. Відповідальність за порушення аграрного законодавства. Дисциплінарна відповідальність осіб, зайнятих у сільськогосподарському виробництві. Матеріальна відповідальність працівників сільськогосподарських підприємств. Адміністративна відповідальність за порушення у сільському господарстві. Особливості кримінальної відповідальності в АПК.	2	1
5	Тема 5. Правовий режим земель сільськогосподарського призначення Поняття земель сільськогосподарського призначення. Землі сільськогосподарського призначення як об'єкт правового регулювання. Особливості правового режиму земель сільськогосподарського призначення. Форми власності на землі сільськогосподарського призначення. Охорона та захист земель сільськогосподарського призначення. Відповідальність за порушення земельного законодавства.	2	1
6	Тема 6. Правове забезпечення якості та безпечності сільськогосподарської продукції Поняття та загальна характеристика правового забезпечення якості та безпеки сільськогосподарської продукції. Правове регулювання запровадження у виробництво сільськогосподарської продукції генетично модифікованих організмів. Стандартизація і сертифікація як нормативні	2	1

	засади якості й безпечності сільськогосподарської продукції. Відповідальність за порушення якості та безпечності сільськогосподарської продукції. Міжнародне регулювання та стандарти якості та безпечності сільськогосподарської продукції.		
7	Тема 7. Правові засади охорони інтелектуальної власності Поняття та значення інтелектуальної власності Нормативно-правова база охорони інтелектуальної власності. Об'єкти інтелектуальної власності. Субєкти права інтелектуальної власності. Захист прав інтелектуальної власності. Відповідальність за порушення прав інтелектуальної власності	2	1
Усього годин		14	7

Навчальний контент Формування програмних компетентностей

Індекс в матриці ОПП	Програмні компоненти
1	2
Інтегральна компетентність	Здатність вирішувати складні завдання і проблеми у галузі агропромислового виробництва у процесі навчання або професійної діяльності, що передбачає проведення досліджень, здійснення інновацій та характеризуються невизначеністю умов і вимог
Фахові (спеціальні) компетентності	Здатність використовувати нормативно-законодавчу базу з метою правового захисту об'єктів інтелектуальної власності, які розробляються та знаходяться в господарському обігу.
Програмні результати навчання	▪ Володіти комплексом необхідних гуманітарних, природничо-наукових та професійних знань, достатніх для досягнення інших результатів навчання, визначених освітньою програмою. ▪ Знати, розуміти і застосовувати норми законодавства, що стосуються професійної діяльності. ▪ Забезпечувати охорону інтелектуальної власності.

11. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Оліщук П.О. Законодавство і право в АПК. Методичні рекомендації для підготовки до практичних занять та самостійної роботи студентів денної та заочної форми навчання Другого (магістерського) рівня вищої освіти. Спеціальність Н7 Агроінженерія. Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького. Львів. 2025. 38 с.

2. З.П. Білошкурська, О.А. Поліщук, В.В. Поліщук, І.В. Козаченко. «Законодавство і право в АПК»: Навчальний посібник /. Умань: ВПЦ «Візаві», 2020. 774с.

3. Мельничук О.Ф., Опольська Н.М.. Законодавство та право в агропромисловому комплексі України: Навчальний посібник. – Вінниця, 2011. - 334с.. 2011.

4. Гайдай О.І. Аграрне право України: підручник. – К.: Юрінком Інтер, 2022.

5. Ярмиш Н.М., Шемшученко Ю.С. Аграрне право України. – К.: Юридична думка, 2023.

6. Аграрне право : підручник / В.М. Корнієнко, Г. С. Корнієнко, І. М. Кульчій та ін. ; за ред. А. М. Статівки. – Вид. 2-ге, змін. – Харків : Право, 2021. – 416 с.

12. Рекомендована література

1. Юридична енциклопедія / ред. кол. Ю.С. Шемшученко. – К.: «Українська енциклопедія», 1998–2004. – Т. 1–6.
2. Земельний кодекс України. Науково-практичний коментар. Станом на 20 травня 2025 року. / За заг. ред. Ховпуна О. С. — Київ: Вид. «Центр учбової літератури», 2025. 848 с.
3. Науково-практичний коментар до Земельного кодексу України. – К.: Алерта, 2023.
4. Бережницька Г.І., Оліщук П.О. Оренда як форма реалізації громадянами їхніх земельних прав. XXVI-й Міжнародній науково-практичній конференції “Topical issues of practice and science”, 2021р., Лондон, Об’єднане Королівство.ст.175-177.
5. Оліщук П.О., к.е.н. Львівський національний аграрний університет м. Львів Щодо органів управління сільськогосподарського кооперативу. Матеріали Х Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Ефективність функціонування сільськогосподарських підприємств». ЛНАУ, Дубляни, / за ред. проф. Г.В. Черевка. Львів: Галицька видавнича спілка, 2021.с.41-43.
6. Оліщук П.О. Щодо правового регулювання відносин суб’єктів господарювання у сфері автотранспорту. Соціальне спрямування економічної діяльності в умовах викликів воєнного стану та повоєнного відновлення в Україні: правові та організаційні проблеми: збірник науково-практичного круглого столу. (м. Київ, 30 листопада 2023 року). 2023. С.37-41
7. Оліщук П.О. Щодо правового регулювання відносин у автотранспортному кооперативі. Трансформація правової системи України в сучасних умовах: збірник матеріалів Всеукраїнської інтернет-конференції (м. Полтава, 20 грудня 2023 р.). 2023. С.61-65

Нормативно-правові акти

1. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
2. Кодекс законів про працю України : Закон України від 10.12.1971 р. № 322- VIII URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/322-08>
3. Цивільний кодекс України : Закон України від 16.01.2003 р. № 435-IV .. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
4. Водний кодекс України Закон України від 06.06.95 р № 214/95-ВР URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/213/95-%D0%B2%D1%80#Text>
5. Земельний кодекс України Закон України від 25.10. 2001р. № 2768-III, URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14#Text>

6. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон України від 07.12.1984 р. № 80731-X, URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text>

7 Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003 № 435-IV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>

8 Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 № 2341-III URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2001-05#Text>

9. Закон України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань» [Про державну реєстрацію юриди... | від 15.05.2003 № 755-IV](#)

10. Закон України «Про авторське право і суміжні права» [Про авторське право і суміжн... | від 01.12.2022 № 2811-IX](#)

11. Закон України «Про фермерське господарство» [Про фермерське господарство | від 19.06.2003 № 973-IV](#)

12. Закон України «Про сільськогосподарську кооперацію» [Про сільськогосподарську кооп... | від 21.07.2020 № 819-IX](#)

13. Закон України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів» [Про основні принципи та ви... | від 23.12.1997 № 771/97-ВР](#)

14. Закон України «Про державну підтримку сільського господарства України» [Про державну підтримку сільс... | від 24.06.2004 № 1877-IV](#)

13. Інформаційні ресурси

1. Бібліотечно-інформаційні ресурси – [книжковий фонд](#), періодика та фонди на [електронних носіях](#) бібліотеки ЛНУВМБ ім. С.З. Гжицького, державних органів науково-технічної інформації, наукових, науково-технічних бібліотек та інших наукових бібліотек України.

2. Віртуальне навчальне середовище ЛНУВМБ ім. С.З. Гжицького – <https://moodle.lnup.edu.ua/course/view.php?id=3221>

3. Електронні інформаційні ресурси мережі інтернет з переліком сайтів:

3.1 Офіційний портал Верховної Ради України: <https://zakon.rada.gov.ua>

3.2 Міністерство аграрної політики та продовольства України URL: <https://minagro.gov.ua/>.

3.3 Національна академія аграрних наук України URL: <http://naas.gov.ua/> (дата звернення: 20.08.2022).

4. Єдиний державний реєстр юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців: <https://usr.minjust.gov.ua>

5. Бібліотеки: Львівського ЛНУВМБ ім. С.З. Гжицького м. Дубляни, НУ „Львівська політехніка”, Львівська національна наукова бібліотека України ім. В. Стефаника, м. Львів.